

Год. II.

Февруарий 1893.

Брой II.

**Между Архивитѣ на Моравската Церква,
Херрихутъ, Германия.**

Слѣдующитѣ интересни свѣденія ся даватъ отъ Благогов. Албертъ В. Кларкъ Американски Миссионеритѣ въ Прага

На южнитѣ край на градецътъ Херрихутъ, и на границата на една дѣлъ, стои едно голѣмо здание, съ надписътъ: "Archivum Unitatis Fratrum" — Архива на Съединенитѣ Братия. — Това ново здание, занято отъ м. Априль 1890 год. насамъ, съдържа съкровища по-стари отъ Реформацията. Почти всичкитѣ архиви на старитѣ Бохемски (Чешки) "Съединени Братия" (които не сж били унищожени) сж тукъ. Тази сборка не е голѣма, но пакъ е много цѣнна за историкътъ. Втора сборка въ сжщото здание, архивитѣ на приемницата на тази стара Церква, така нарѣчената Моравска, основана отъ Графа Цицендорфа, е голѣма и отъ особѣн интересъ.

Нека попросимъ учтивитѣ и ученийтѣ архиваръ, Благогов. Г-на Глича, да ни покаже историческиятъ съкровища, за които той се грижалъ и които той е изучавалъ прѣвъ послѣднитѣ седемдесетъ години. Отъ гдѣ да захванемъ ако не отъ голѣмитѣ четринадесетъ тома *фолио* (въ листъ) на Чешкии езикъ, книги много интересни, и които датуватъ назадъ до 1547 год.? Архиви съ по-стара дата види ся да сж били изгорѣли въ Лайтомишель, Чехия, въ 1546 год. Тринадесетѣтѣхъ голѣми томове въ Херрихутъ сж оригинали, но четринадесетитѣ е копие (и коштува 129 талера) отъ оригинала, който е собственост на Националнии Пражскии Музей. Едно чувство на дълбоко почитание обладава душата на человекъ, като той гледа на тѣзи стари записки на една Церква, която е била смазана отъ силната ржка на гошемето. Наскоро слѣдъ фаталната битка при "Бѣла Гора," въ 1620 год. тѣзи книги, били прѣнесени въ гр. Кисса, Полша, гдѣто

намѣрили приближнѣ мнозина отъ старитѣ Бохемски (Чешки) братия. Прѣвъ много години мѣстото на тѣзи достопочтенни стари книги било сравнително неизвѣстно. Въ 1836 год. една книга, която се обнародвала на Полскии езикъ, споменжала, че въ Лисса, Полша имало много документи касателно историята на старитѣ Бохемски (Чешки) братия. Това извѣстие подбудило нѣкого ся Г-на Клайншмита, отъ Моравската Церква, да носѣти Кисса въ 1838 год. Тринадесетѣтѣ тома фолио (въ листъ) които се намѣрили на съхранение въ Лиссанската Реформирована Церква, били купени за 500 талера. Мимоходомъ може да ся забѣлжи, че два голѣми тома (писани) "Dekrete der Brüder Unität" — Декрети на Съединенитѣ Братия — можтъ да ся видятъ въ Пражскии Музей. Протоколи на Синоди (Полскии клонъ на "Съединенитѣ Братия,") ся намиратъ въ оригиналъ въ гр. Позенъ.

Архивитѣ на настоящата Моравска Церква сж били испърво само семейни архиви на Графа Николая Лудвига фонъ Цицендорфа, който далъ на гошемитѣ отъ Моравия, жилище въ своето изгнание. Отъ 1727 до 1736 год. тѣзи архиви сж били въ домътъ на графътъ въ Херрихутъ. По-послѣ, въ своето изгнание, и въ разнитѣ мѣста, дѣто живѣлъ той държалъ архивитѣ при себе си. Слѣдъ смъртъта му, въ 1760 год. архивитѣ останали въ Лондонъ до 1765 год. отъ дѣто тѣ били прѣнесени въ Зейстъ, Холландия. Какъ пораснали архивитѣ, и въ кои мѣста сж ся държѣти, нѣма нужда да ся расказва тукъ. Ще кажемъ само че тѣ сж били въ Херрихутъ отъ 1820 год. насамъ. Тѣ ся пазятъ много грижливо въ една отъ голѣмитѣ зали на зданието, за което сме вече споменжали. Има други двѣ зали въ това здание, едната за библиотеката (4,000 тома) и другата за сборката отъ исторически картини. Тази послѣдня сборка датува назадъ до Цицендоровото врѣме, и принася человекъ исторически въ домътъ Линдзи (Lindsey House.) близу до Лондонъ

(Челзи). Живописитѣ тукъ въ Херрихутъ на знаменити приятели, епископи, проповѣдници и миссионери на Моравската Църква, не сж творение на майсторъ Художникъ, тѣ не сж художествени съкровища, но пакъ тѣ иматъ забѣлжителна историческа стойностъ.

Прѣзъ настоящата (1892 година) мнозина сж купили картини на великиятъ Коменски, послѣдниятъ епископъ на старитѣ Бохемски Братя. Тѣзи понови картини го прѣдставляватъ съ черни очи, но тукъ една стара картина, за която ся знае, че сж я пригѣжавали приятели на неговото семейство, го прѣдставлява съ сини очи. Картината галерея съ 400 нумера, заслужва да ся посѣти отъ особенъ интересъ, въ сжщата зала е простото легло на което Цицендорфъ умрѣлъ. Масата му за писание и единъ скринъ съ чекмеджета, принадлежашъ на жена му, сж тоже тукъ. Пжтници, които сж интересуватъ въ Църковната История, ще сторятъ добрѣ да посѣтятъ Херрихутъ. Отъ Хрездена се отива за четири часа.

Изискванията Христови отъ младежитѣ.

Кои сж тѣ? Този въпросъ ще може най-добрѣ да ся отговори чрѣзъ другъ единъ. Какво е сторилъ Христосъ за тѣхъ? Той е умрѣлъ за тѣхъ, и Той имъ е отворилъ Небето както го е отворилъ за всички други, които вѣрватъ въ Него; и съ отварянето тѣмъ Небето, Той е придобилъ и средствата да ги приготви за него. Християнскитѣ имъ родители, религиозното имъ възпитание, святитѣ влияния отъ които дѣцата на Християнскитѣ родители ся окружаватъ, покровителството, което законитѣ на Християнскитѣ държави доставятъ на дѣцата, всичко имъ ся доставя посредствомъ Христовото дѣло за тѣхъ. Погледитѣ на дѣца въ язычески страни, и тогава погледитѣ на дѣца въ Християнско семейство у дома, и вижте що е сторилъ Христосъ за тѣхъ.

Не е, прочее, чудно че Христосъ изисква сърдцата имъ. Кой има по-големо право врѣхъ тѣхъ отколкото Той който ни възлюби и даде Себе си за насъ.

Но Христосъ изисква врѣмето на младежитѣ. Той изисква щото венчкото имъ врѣме да бжде свято. Той изисква опрѣдѣлено врѣме за Неговото богослужение. Какви опрѣдѣлени врѣмена? Какъ, поиѣ врѣме сутринъ и вѣчеръ за молитва къмъ Него, и за четение на Неговото свято слово. Посвятивате ли му това врѣме? Той го изисква отъ васъ. Христосъ такожде изисква служението на младежитѣ. Какво служение? Да пазятъ святитѣ Му заповѣди и да распространяватъ царството Му. Какъ можемъ да распространяваме царството Му? Като говоримъ

на други за Него, Като ги довеждаме на Недѣлно Училище и на Църква да слушатъ за Христа; като раздаваме книги, периодически списания, брошури, които говорятъ за Христа; като подаряваме пари за распространението на Христовото Царство, като ся молятъ за распространението Му; и като така живѣятъ щото други да видятъ колко добро е да Го любимъ, и да му дадемъ сърдцето си, врѣмето си и служението си.

Вѣрний Водачъ.

Въ градинитѣ на Хамптонъ Кортъ, дванадесетъ мили (около четири часа) отъ Лондонъ има единъ лабиринтъ, въ когото Хенрихъ VIII, който го направилъ ся расхождалъ за удоволствието си. Единъ хубавъ есененъ день, единъ пастиръ расказва, че слѣдъ като прѣминалъ нѣколко часа мѣжду галеринитѣ за картини въ палата, и като посѣтилъ стаята, дѣто Оливеръ Кромвелъ за послѣденъ пжтъ ся раздѣлилъ съ любезната си дѣщеря, той излѣзалъ на паркътъ (градината) между деликатнитѣ, леконоги сърни, и най-послѣ дошелъ до този лабиринтъ. Той видѣлъ хора да влизатъ въ него, и ги чулъ да казватъ, че можали пакъ да си оправатъ пжтя назадъ, щото и той понесалъ да ся опита. Твърдѣ лесно било да влѣзе чловѣкъ голѣмо растоianie на вжтрѣ; но когато ся обърналъ да ся върни назадъ, работата била съвсѣмъ друга. Която пжтека и да улавялъ, скоро стигалъ на крайтъ ѳ. Той не можалъ даже да намѣри хората, които прѣди малко видѣлъ да влизатъ въ това странно мѣсто. Виждало му ся, че върви нѣколко часа и пакъ не намиралъ крайтъ. Почнало да ся стъмнява, и той ся боялъ, че ще ся принуди да спи на голата земя. Прѣзъ венчкото това врѣме, единъ чловѣкъ стоялъ на една висока кула и чякалъ да си издигне той очитѣ къмъ него и да поиска да го изведи на вѣнъ. Скоро пастирътъ казалъ: "Любезний Господине, моля ви ся да мя извѣдете отъ това тъмно мѣсто." "Съ всяко благодарение," отговорилъ чловѣкътъ, и съ дългтъ пѣртъ скоро му помогналъ да излѣзе отъ лабиринтътъ. Всичко що е било потребно ни, скитателтъ, да погледне съ вѣра на водачътъ, чято единичка длъжностъ била да води слисанитѣ пжтници.

Чловѣкътъ, който никога не ся смѣе ще намѣри нѣкой день да отговаря за много нѣща.

Чловѣкътъ, който мисли че знае най-много за възпитанието на дѣцата, той самъ нѣма никакво възпитание.

Чловѣкъ, който не си плаща длъгове когато е възможно, ще отградне, ако е увѣренъ, че не ще ся улови въ кражбата.

Константинъ Великий.

Первий Християнски Императоръ, чийто побѣда тази картина прѣдставлява, бѣ роденъ въ Нишъ 272 г. слѣдъ Рождество Христово. Той е най-стариятъ синъ на Констанцій Хлорій, отличенъ пълководецъ подъ Диоклециана, и единъ отъ Цезаритѣ споредъ нарѣдбата на сѣщия Императоръ. Бащата на Константина умрѣ въ Йоркъ, Британія, която държава той отиде да покорн. Прѣди смъртта си при присѣтствието на цѣлата войска, той назначи сина си Константина за свой наследникъ и го умоли да носи багрявата мантия на цезаритѣ. Слѣдъ като управлява Британія, Галлія и Испанія за нѣколко години, най-сѣдне въ 312 година (съ свадянето на колега си Максентин), той подчини цѣлиятъ западъ подъ скиптърътъ си. И въ идущата година заедно съ источниятъ си колега, Лициний издадохъ прочутиятъ си Едиктъ за търпимостъ на Християнитѣ.

Разни спасатели разни тълкуватъ отпосително влиянията, които подбудиха Константина да защитава Християнитѣ. Гиббонъ, великий историкъ (въ *The Decline and Fall of the Roman Empire*) отдава клоненето му къмъ Християнство неспрво отъ интересъ, нѣ слѣдъ време той стана истинно убѣденъ въ истинността на новата си нова религия.

Спорѣдъ нѣкои историци Константиновий баща ималъ умствено убѣждение за Християнството, и че ужъ билъ ся отказалъ отъ идолопоклонство, нѣ до колко това е вѣрно, не можемъ да ся увѣримъ. Вѣроятно баща му имаше нѣкоя познания за Християнството, и че считаше Исуса като равенъ на единъ отъ по-главнитѣ Гръцки или Римски богове, а повече отъ това не ще ни ся открие до исплещенето на времето.

Двама историци и съврѣменици Константинови — Евсевій и Лактанцій спомянуватъ, че Богъ въ снѣгъ казалъ на Константина да напине кръстъ на знамето си и че чрезъ този кръстъ ще побѣди. Евсевій въ живота на Константина разказва, че когато той (Константинъ) билъ въ мѣлнотия и въ това си трудно положеніе (312 годяна) възвнен гласътъ си къмъ Християнскій Богъ за помощъ. Евсевій увѣрява, че царятъ му приказалъ събитнето въ слѣдующитѣ думи: “Около пладиѣ когато слѣпното бѣше почти на залазване, той видѣ трофей отъ

сѣверъ кръстъ въ небесата подъ слънцето, и носѣше надписа, съ *“Това побѣждавай.”* На явленнето той и войската му която такожде видѣ знакътъ бѣхъ въ недоумение. Нѣ когато ся сѣмняваше и размншляваше какво ли това явление означава, неусѣтно нощта приближи и Константинъ засна. Прѣзъ сѣщата ноць Богъ му ся яви на снѣгъ съ сѣщия знакъ когото видѣ прѣзъ денятъ, и заповѣда му да направи знамето си въ видѣ на този Емблема за употребленне кога ся сражава съ неприятеля си. Константинъ слѣдва внимателно наставленнето, което Богъ му даде на снѣгъ и надписа знамето си съ двѣтъ букви на Христа златни. Това му стана сила за побѣда надъ неприятелитъ си.

Безъ да иматъ ни най-малко намѣрение за измама, Константинъ и Евсевій сж прѣвувеличили цѣлото събитне отпосително сѣщияското явление на императора.

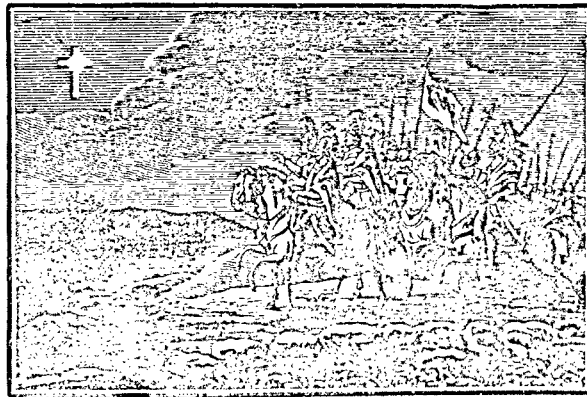
Слѣдъ горѣспомѣнатото събитне той стана рев-

ностенъ покровителъ на Християнитѣ, който и наскоро издаде заповѣдта за защитаване на Християнството въ цѣлата имперія; същевременно той защитаваше язичницитѣ, и мнозина отъ тѣхъ си намирахъ още въ палата му; нѣ при все това той ся показваше благосклоненъ повече и повече къмъ Християнитѣ.

Слѣдъ побѣдата си въ 323 г. която го направи единствениятъ господарь на цѣлата Римска имперія,

Християнството стана държавна религия. Константинъ повърна много имущества, които неговитѣ прѣдшественници отдавна бѣхъ взели отъ църквата сяломъ, съгради нови църкви и издаде заповѣдъ за празнуваннето на Св. Недѣля. Той самъ чегилъ обилната, държалъ богослуженне въ палатътъ си и увѣщавалъ войскаритѣ си къмъ молитва. Той свика Никейскій Саборъ надъ когото прѣдсѣдателствува, и въобще даде единъ новъ потикъ и направление на Християнската църква; нѣ по нѣкои причини той не прие кръщение за дълго време слѣдъ обръщаннето му къмъ Християнската религия — само нѣколко мѣсеца прѣди смъртта си, която ся случи 337 г. За кръщението си той съблѣче багренната и облѣче си въ бѣлитѣ си дрѣхи, съ които ходи дори до смъртинитѣ си часъ. Въ Християнската църква, на която той даде спокойствие и покровителство, неговото име не по ся забрави скоро.

Ако живота ти не е благословение на други, нито е на самага тебе.

“Съ Това Побѣждавай.”

Заимовачътъ и Заимодавецътъ.

Иванъ Рандолфъ единъжъ каза “Азъ намърихъ философскитъ камъкъ,” и ето го. “Плащай си като вървяшъ.” Има и другъ начинъ да са каже същото нѣщо “простирай се спорѣдъ покривката си.” “По-добрѣ дълги си безъ вечеря отколкото да станешъ сутрешна въ дългъ.” “Който живѣе съ заимствование той живѣе въ скърбение.” Но най-доброто отъ всичкитъ тия е късото изрѣчение на писанието: “който живѣе съ заемъ е слуга на заимодавецътъ.” Дългътъ е водениченъ камъкъ около вратътъ на человекъ. Той го оградва отъ самоуважение, защото изрѣчението е истинско, “Празна торба (чувалъ) не може да стои права.” Той (дългътъ) отстранява приятелитъ му, парализира любовта му за работа, и посажда тръние въ умирающата му възглавница. “Нито земай на заемъ нито давай на заемъ,” казва Шейксспиръ.

“Защо заемътъ често себе погубва и приятель, и заимствование отхпява остроно на трудолюбие.”

Дългътъ прави человекъ да носи посрамено лице. Нито всичкитъ удоволствия на животътъ, нито всичкитъ удовлетворения на чувствата, нито всичкитъ наследителни безумия на лѣтящитъ часъ, ще може да възнагради человекъ за загубата на изгубената сила за да държи главата си права помежду человекитъ. Маркизътъ на Дорсетъ си испѣри отъ роскошность чрѣзъ “безочливостта на единъ членъ на единъ градскитъ съвѣтъ, който налиташе въ стаята му за да иска помощъ отъ него постоянно.” Отъ тогава той рѣши да бѣде господаръ на себе си. Охъ, какъвъ животъ дължникътъ води! До какви претривки и фалшиви извинения той трѣбва да прибѣгва! Колко прѣзира той себе си въ осамотѣнитъ и уединѣнитъ часъ! Що е цѣрѣтъ за това? Самовладѣние; съ държение камикътъ върху своитъ си изживления. “По прѣдпочитамъ да видя дворянитъ си да плачатъ за моята скромность,” каза Луи XII. „нежели да видя народътъ да плаче отъ моята роскошность.” Ако единъ человекъ е завладанъ отъ болѣстята да купува, да купува каквото му се поревне, прѣдпочитанието лѣжи помежду безчестие и дългъ. Неговото жалование всякога ще е малко. Нищо се не печели съ увеличението и, защото когато холерата е въ барабойтъ каква полза съ увеличението на дюлюмитъ въ посаждането му? Нѣма никакъвъ цѣръ до какъ человекъ не се е научилъ да употрѣблява тая магическа формула — изрѣчение — “нѣмамъ врѣме за него.” Има една канара нѣкадѣ, окачена пълна въ златни сталактити; и тозъ е ключътъ, който отвара нѣшнитъ врата, “Нѣмамъ врѣме за него.” Има единъ кютюкъ (пъкъ) за отсичане человекчески главни дѣто ридѣтъ кредиторъ, (человекътъ който дава на вѣра) патоваренъ

съ плячка, свършва живота си трагически, и това е посѣчителната брадва на погубителътъ, “Нѣмамъ врѣме за него (“I cannot afford it.”) Има единъ добръ гений, който ками младитъ, благонадѣждитъ и честолюбивитъ въ приятнитъ ивици на щастие и това е името му, “Нѣмамъ врѣме за него.”

Бѣди всякога готовъ.

Нашъ Иванъ ходи на ловъ овъзи день. Той се върна у дома късно вечерята много уморенъ, но безъ дивячъ. Азъ го понитахъ: “Не видѣ ли никакъ дивячъ, и не си ли опита да опушнешъ нѣщо?”

“Да,” отговори той, “рано тазъ заранъ шомъ влѣзохъ въ гората, видѣхъ сива катерица. Тя сѣдѣше на единъ клонъ и мя гледаше много намусено. Много на хубаво мѣсто бѣше за замѣрване. Азъ издигнахъ пушката си и замѣрихъ. Но тогазъ си спомнихъ, че пушката не бѣше пълна. Азъ си мисляхъ, знаешъ, че не си струва да ѣмъ пълния догдѣто не видя нѣщо за обивание.

Добрѣ, додѣто си пълняхъ пушката, катерицата избѣга. Тя види ся, узна, че не съмъ готовъ. Азъ си казахъ, “нѣма да ся оставя другъ пхъ въ таква положение.” Но азъ пакъ не туряхъ явзата, защото си помислихъ, че ако я туряхъ, нѣкое клонче може да бутне чукчето и да накара пушката да грѣмне. Другата катерица що видѣхъ не бѣше, тѣй сърдита като първата. Тя не чака да си туря явзата, и за това и нея не сполучихъ. Стѣдъ това азъ ся приготвихъ и вървахъ съ пушката си внимателно и си казахъ, “Третий пхъ нѣма да ся излѣжъ.” Азъ влѣзохъ навжтрѣ въ гората близу до една рѣкчица. Азъ пригълзѣхъ внимателно, защото знаяхъ, че сърни дохождахъ тамъ да пиятъ. Наскоро видѣхъ една сърна да си издига главата, и да ся услушва. Но тя бѣше много далечъ. Страхъ ми бѣше че не ще я сполуча освѣтъ ако памѣрия мѣсто да опрѣ пушката. Видѣхъ хубаво мѣсто на близу. Но като пълзахъ до него стѣпихъ на сухо клонче, и моята сърна избѣга прѣди да мож да я замѣрж. Струва ми ся, че щѣхъ да мож да я ударж и безъ да я замѣрж, но азъ искахъ напълно да съмъ увѣренъ, и при всичко туй пакъ я изгубихъ.”

Ако единъ человекъ излѣзе сутрина безъ доволно благодать за всячки възможни изисквания на деньтъ, той ще ся намѣри непригтовенъ и ще ся надвие отъ нѣкое внезапно искушение, или не ще сполучи да ся ползува отъ нѣкое благоврѣмие да стори добро. Бѣди всякога готовъ, е условнето за успѣхъ. Наскоро посѣтнихъ една отъ градскитъ пожарни команди. Коннетъ стояхъ на мѣстата си готови за хамутитъ. Азъ казахъ на одного отъ служащитъ “Ще излизате ли скоро съ машинитъ?” Той отговори, “може би да не излѣземъ за цѣла седмица,

но готови сме да тръгнемъ една минута слѣдъ получаваннето извѣстие.” Доброто ни устройство на пожарната команда зависн отъ това да бѣде готова да отговори на дадената за пожаръ тревога. Едно петминутно закъсняване може да докара загуба отъ хиляди и хиляди лева. Тѣй е и относително опаснитѣ и отговорнитѣ на нашия животъ като Християни. Ако сме готови съ приличната дума и съ добриятъ примѣръ, пий ще можемъ да избавимъ една душа; ако ли сме плѣтски, и оставаме благоврѣмната да минаватъ безъ да се ползуваме отъ тѣхъ, сѣтнешно покаяние и вѣрностъ не могатъ да помогнатъ, тѣй както не може служащата пожарна команда да избави едно здание като залива съ вода димящитѣ му развалини.

Единичкиятъ честитъ и полѣзенъ животъ е живогътъ на съвършено посвященне Богу. За тогава, който живѣе въ постоянно съобщение съ Бога, не може да има изненадване, разочерование, несподуки. Павелъ, защото бѣ така живѣлъ, и ся бѣше много години подвизавалъ въ “добриятъ подвигъ” можѣ най-послѣ да каже, “Азъ вече отивамъ жертва.” И поради този духъ на посвященне той каза на Агава въ Филиповийтъ домъ въ Кесария, “Готовъ съмъ не само вързатъ да бѣдъ, но и да умрѣ въ Иерусалимъ за името на Господа Исуса.”

Молитвата на Скитникътъ.

Една студена, неприятна есенна вечеръ, едно малко момче, бѣдно облѣчено, но чисто и спретнато, съ едно товарче на гърба си, похлонуло на вратата на единъ старъ Квакеръ въ градъ G. “Г-нъ Ланманъ у дома ли е?” “Да, у дома е.” Момчето каза, че желаяло да ся види съ него, и скоро го въвели при домовладиката. Г-нъ Ланманъ билъ единъ отъ най-богатитѣ мѣжне въ оизи край и прѣдседателъ на желѣзницквата линия Л. Д. Момчето дошло да пита може ли да му ся даде нѣкаква работа по желѣзницката: То каза, че е спраче—майка му умрѣла прѣди два мѣсеца—и сега то ся скитало безъ домъ. Но момчето било толковъ малко, щото не можало да върши каквато работа можатъ да му даде Квакерътъ, и той билъ принуденъ да му откаже. Но изгледътъ на момчето му ся поправилъ, и той му казалъ:

Ти можешъ да останешъ у дома тази нощъ. и утрѣ ще ти дамъ имената на двама трима добри челоуѣци въ гр. Филадельфия, на които можешъ да ся отнесешъ, и които погѣ ще тя приематъ добрѣ.”

По-късно сѣщата вечеръ, старийтъ Квакеръ, обикалялъ широката си кѣща, съ фенеръ въ рѣка, споредъ обичайтъ си, за да види, дали венчко е безопасно прѣди да си лѣгне. Като минавалъ покрай вратата на стаята, дѣто турилъ бѣдното спраче да си,

той чулъ гласъ. Той ся спрѣлъ и послушалъ, и различиъ тоноветѣ на една проста усърдна молитва. Той навелъ ухото си по близо и чулъ тѣзи думи отъ уснитѣ на момчето:

“О, небесний и благий Огче, помогни ми да си помогна и азъ. Бди надъ мене, както и азъ бдя надъ своето поведение, и грижи ся за мене както заслужаватъ дѣлата ми. Благослови добриятъ челоуѣкъ, въ кѣщата на когото съмъ приетъ, и и пощади го за дълго врѣме за да продължава да струва добрини и на други страждущи и угрудени. Аминъ!”

И Квакерътъ отговорилъ съ още единъ амплъ като той заминалъ; и като вървѣлъ, той размислявалъ. Момчето имало истинско понятие за дължоститѣ на живота, и притѣжавало топло признателно сърдце. “Увѣрентъ съмъ, ча това момче ще бѣде съкровище на своя господаръ,” било въ заключенне размисленнето му.

Когато настанала сутрешята, старийтъ Квакеръ си промѣнилъ убѣжденнето относително отговорътъ на просѣбата на момчето.

“Кой ти научи да ся молишь?” попиталъ Г-нъ Ланманъ.

“Майка ми, господине,” отворило тихо момчето, и хубавитѣ черни очи си прослѣзили.

“А ти имашъ ли да забравишь майчинитѣ си свѣти?”

“Не можъ; защото зная, че уснѣхътъ ми въ живота зависн отъ тѣхъ.”

“Момче, ти можешъ да останешъ тукъ въ мойтъ домъ; и скоро азъ ще тя заведъ на писалището си. Иди сега и закуси.”

Квакерътъ Ланманъ прѣминалъ отъ тези свѣтъ наскоро слѣдъ избухването на гражданската война въ Америка; но той живѣлъ, додѣто да види бѣдното момче да ся издигне стѣпка по стѣпка, додѣто най-послѣ ся удостоилъ да занемае постѣтъ, който прѣстарѣлийтъ му благодѣтель не можалъ вече да за немава. И днесъ имашъ челоуѣкъ, който ся новече почита и уважава отъ приятелитѣ си, и отъ когото ся повече страхуватъ комарджинитѣ и зломшленнитѣ спекуланти, отколкото отъ това бѣдно, едно врѣме, скитателче—сега прѣдседателъ на най-добрѣ управляванитѣ и най-производителнитѣ желѣзници въ съединенитѣ Държави на Америка.

Дръжете ся момчета.

Дръжете ся за вашата добродетель—тя стоп по-горѣ отъ всяка цѣна за васъ въ всяко врѣме и на всяко мѣсто.

Дръжете ся за добрия си характеръ, защото той е и всякога ще бѣде, най-доброто ви богатство.

“Кой каквото посѣе въ младостъ, това ще п жъне въ старостъ.”

Свидѣтелството на единъ солдатинъ.

Между трогателнитѣ събития на Кримската война дохожда слѣдующето: Битката бѣ прѣсгана-ла. Прѣз цѣлийтъ день тя бѣ ся разирявала, но сега бойтъ бѣ прѣстаналъ, защото побѣдата бе спечелена. На сериозното бойно поле, по-мѣжду раненитѣ, умирающитѣ и умрѣлитѣ, лѣжеше единъ който бѣше ся борилъ юнашки и добръ прѣз боевата дива тревога. Смъртно потъмняване бѣше вързъ очитѣ му; иейпата ледна ржка спираше мудиото биение на сърдцето му, и прѣкъсваше тѣчението на кръвта му. Той умираше, и това той знаеше, и сега въ тихата вечеръ той лѣжеше мълчешкомъ, като чакаше за крайтъ на животътъ си. Двама отъ другаритѣ му като търсехъ за живитѣ помежду умрѣлитѣ намѣрихъ го тамъ, и съ леко сърдце дигнахъ го да го запесхтъ на лагерътъ. Колкото и да бѣхъ внимателни и пѣкни движението бѣше нѣщо повече отъ колкото той можеше да тѣриш, и като одуши степанията на устнитѣ си, той имъ каза да го сложатъ долу и да го оставятъ да умрѣ въ миръ. Тѣ го сложихъ долу и заставахъ до него безъ да знаятъ що да правятъ. Виждаше имъ ся грубо да го оставятъ тамъ, безъ никой да го гледа, и самъ да умрѣ; но и пакъ да го попесхтъ по-нататкъ иѣше да е да ускорятъ смъртъта му. И така го оставихъ, и побѣрзахъ да вършатъ работата си на милость съ другитѣ ранени. Единъ офицеринъ, скоро слѣдъ това, като мицуваше отъ тамъ видѣ го и ся спрѣ

“Да ви донесх ли малко вода, бѣдний ми человекѣ?” той попита пѣжно.

“Не, благодаря ви, господине.”

“Има ли нѣщо, което бихъ могъхъ да сторя за васъ?”

“Не, благодаря ви господине.”

“Имате ли пѣкой роднина или приятель на когото бихте искали да пратите извѣстие? Азъ съ радость ще го занесхъ.”

“Азъ пѣмамъ приятель въ свѣтътъ.”

Офицеринтъ ся замълча. Той бѣ стоялъ прѣдъ мнозина умирающн человекѣци, а пакъ никакъ прѣдъ единъ, който да пѣма пѣкое любимо име на устнитѣ си въ послѣднийтъ си часъ. Каю колѣннич той обѣрса студенийтъ потъ отъ блѣдно-то чело съ съжалителна ржка.

“Нѣма ли нищо по-никой начинъ да сторя за васъ бѣдний ми человекѣ? Не искашъ ли нищо?”

Полека, умирающитѣ человекѣкъ отвори очитѣ си и погледна въ доброто и чувствувателно младо лице на офицеринтъ. “Има едно нѣщо, господине, шѣхъ да обичамъ,” той изговори. “Въ чаптата ми — моята Библия.”

Като отвори чаптата, офицеринтъ извади една малка доста истрита Библия.

“Има ли пѣкой особенна часть която искате да чуе?” той попита.

“Четиринадесетата глава отъ Святаго Иоана — ще намѣрите нѣщо, което говори за ментъ.”

Той обѣрна листоветѣ и намѣри мѣстото. “Миръ ви оставамъ, мойтъ миръ ви давамъ; азъ не давамъ както свѣтътъ дава. Да ся не смущава сърдцето ви нищо да ся усгращава,” Колко прилични думи за сериозното бойно поле! Помраченитъ очи ся отворихъ, и единъ погледъ на свѣтла радость падна на лицето на солдатинтъ. Студенитѣ устни ся движихъ съ прѣкратени, измѣрморани думи, и офицеринтъ навѣди главата си да слуша.

“Този миръ — е мой! Небето — е мое! този Спасителъ — е мой!”

Нощта ся приключи и зави черната си мантия надъ умирающитѣ и умрѣлитѣ. Бездвиженъ и тихъ, съ лице обѣриано на горѣ и ржѣкъ кръстосани, лѣжеше умрѣлото тѣло на человекѣкътъ, който пѣмаше ни единъ приятель съ неговата малка истрита и стара Библия лѣжаща на гърдитѣ му. И тѣ го положихъ въ единъ безименъ гробъ, въ една чужда и далечна страна.

Религиозни Упражнения.

Животътъ на благочестивитѣ человекѣкъ трѣбва да е богатъ съ всякакви благодѣлния, за да можтъ дѣлата му да съответствуватъ на вътрѣшно-му пеновѣданне.

Духовинтъ ни успѣхъ зависи отъ рѣшително-то ни намѣрене, и за да напрѣднемъ, нужно е да сме трудолюбиви.

Но, ако человекѣци съ усърдни рѣшения, често испадатъ, какво ще бжде състоянието на тѣзи, които едвамъ иматъ добро намѣрене, или сж безъ рѣшителность?

Испълненето на намѣрениата на праведнитѣ зависи повече, отъ благодатъта Божия отъ колкото отъ мждростъта имъ; и каквото и да прѣдприемжтъ всякога иматъ упованието ся на Божията помощ.

Защото человекѣкъ прѣдиолага, а Богъ располога.

На всичкигѣ не е възможно да иматъ съинитѣ плащъ за молитва, когато единъ видъ богомолне е прѣлично за одного, други за другиго.

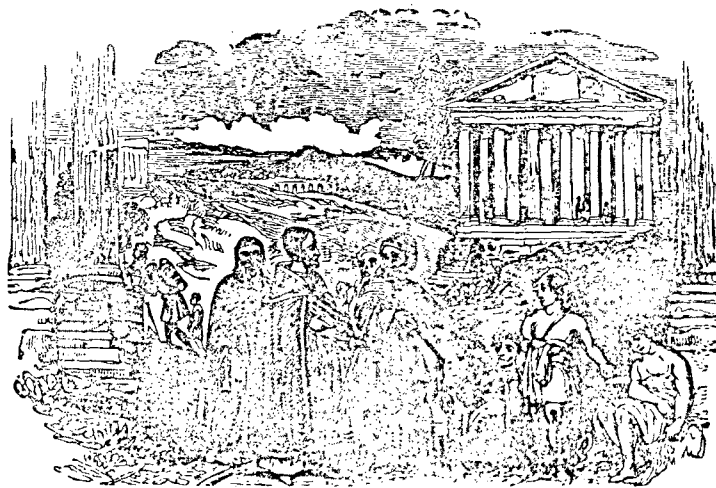
Какъ различни поклопеня ни удовлетвѣряватъ спорѣдъ разнитѣ врѣмена; пѣкои развеселяватъ душата въ празнични дни други въ обикновенни дни, отъ пѣкои ся пуждаемъ въ врѣме на искушение, отъ други въ врѣме на миръ и тишина.

Когато сме скърбци, обичаме да размншляваме върхъ пѣкои си прѣдмѣги, а когато ся радваме въ Господа върху други.

Блаженни сж чистосърдечнитѣ, защото тѣ ще ся наслаждаватъ съ много миръ.

Григорий Великий.

Родепъ около половината на VI-ий вѣкъ и умрѣтъ Мартъ 12-ий, 604 година. Той принадлежи на отлична Римска фамилия, чийто баща бѣше Римски сенаторъ. Когато билъ още твърдѣ младъ, Юстинъ II-ий назначи Григорий на важната служба, кметъ на градътъ Римъ; нъ той своеволно си даде оставката и ся отгѣгли въ единъ манастиръ, когото той основа въ Римъ подъ името "Св. Андрѣя." Прѣди уединеніето въ Килията си, той продаде всичкитѣ си скъпи украшения, алмазени камъние и други имуществва и ги раздаде на сиромаситѣ; неговата смиренность била толкова, щото даже не приелъ испърво игуменството на манастири, когото той основа. Той ся посвѣти на Божественна служба, като същеврѣменно билъ и скрепенъ, благочестивъ и рѣвноствень мжжъ. Ако и да съ слабо тѣлосложение, нъ при все това той билъ неуморимъ въ работата си и помаганята си къмъ другитѣ. Распространеніето на Евангелието било постоянно на сърцето му. На скоро около 575 год. той бѣ избранъ за игуменъ, и когато още билъ на тая служба, като монахъ и живѣялъ въ килията си, той ся расхождалъ единъ денъ по улицитѣ въ Римъ, съзрѣ на тържището нѣколко красни младежи, които като роби бѣхж изложени за продажъ. Тѣхнитѣ красни лица

привлѣкохж вниманіето му, и като му извѣстихж продавачитѣ, че бѣхж доведени отъ Британія, Григорий попита: "Жителитѣ на оузи островъ азичници ли сж или Християни?" "Тѣ живѣятъ още въ азическа тъмнина," бѣше отговорътъ на питаніето му. "Ахъ!" извика благочестивий монахъ.— Князътъ на този свѣтъ да има подъ своята си власть таквиъ красни лица, и такова славно чело да не знае нѣщо за благодатта Божия! Какъ е името на този народъ?" "Англичанци ги казаватъ," бѣше отговорътъ.— "Наистина!" извика той, "тѣ сж съ ангелски лица, нъ жалното е, че не сж участници съ ангелитѣ Божии въ бъдущата слава. Какъ ся казва стравата отъ която тѣ идхтъ?" "Денра," отговорихж му: "Да, това е истина," възрази той, de ira, отъ гнѣвътъ господень трѣбва да ся отървхтъ и да ся призовхтъ къмъ Христовата благодать. Какъ ся именува кралътъ нмъ?" "Елла," казахж му.—О дапо да вѣсѣе и той скоро Агилуий! "из-

вика Григорий, и отиде по-пхтѣтъ си." Отъ тази минута, сърдечното му желаніе е било да ся распространи Евангелието между Англосаксонцитѣ и наистина той биде удостоенъ да види добритѣ усгѣхи на Християнството по тѣзи страни.

Испърво Григорий ся рѣши самъ да посвѣти живота си за обръщаніето на тази земя къмъ Християнството; нъ Римската църква не искаше да допусне таквъвъ благочестивъ мжжъ да ся изгуби отъ посрѣдъ тѣхъ, и за това принудиъ Бендикта, тогавъ Римски Епископъ да го повърне въ Римъ и рѣкоположи за единъ отъ седемьтѣхъ дякоци на градската църква. Слѣдъ това Пелагий II-ий го испрати за Римски прѣдставителъ въ Цариградъ, и въ тригодишното си пребиваніе въ Византийската столица, той наниса тълкованіето си на Иова.

Слѣдъ завръщаніето си той пакъ изпълняваше длъжността на монахъ, и слѣдъ смъртъта на Пелагий, Епископъ Римский, отъ морътъ който почти упустиши Римъ, единодушно бѣ избранъ отъ свѣщенитѣ, народа и Сената за епископъ на Римската църква.

Той испърво даже ся потруди да убѣди Маврикий. Императора за да го не удобри за този високъ чинъ, нъ най-послѣ склони да послуша народната воля за да го приеме.

Римската църква длъжи нему за съвършенната си организация

на публичната ѣ служба.

Миссията за проповѣдваніе на Евангелието въ Англия, което не му ся позволи да прѣдприеме, той повѣри, съ всичката си рѣвноствень и лична отговорность на Августина, и подъ негово надзорство, Британія ся обърна къмъ Християнството, и стана членъ на Европейската политическа система. Той подѣйствува щото Готското царство въ Испанія, за дълго врѣме Арияско, да ся присъедини къмъ църквата.

Описаніята му, които съставляватъ нѣколко голѣми тома, подробно развиватъ всичкитѣ догми на сегашната църква. Обаче неговитѣ описанія съдържатъ доста описанія за чудеса, които сж очевидно калугерски измислицы; нъ тѣ показватъ вѣкътъ въ когото той живѣше. Ако и да Григорий бѣше именованъ за распространеніето на Евангелието, той бѣше благодѣтелъ, милостивъ и честенъ въ обноската си къмъ азичницитѣ и Евреитѣ.

Христовата Неустрашимостъ.

Прѣди нѣколко години онова майсторско художественно творение, "Христосъ прѣдъ Пилата" е било занесено въ Америка и изложено на публичната въ градъ Нью-Йоркъ. Платното е прѣтрупано съ човѣчески лица, но художникътъ е сполучилъ тъй да испиши лицето и положението на Спасителя, щото окоото инстинктивно ся връща при Христа слѣдъ като хвърли бързъ погледъ на другитѣ. Безъ това картината щѣше да бжде не добръ сполучена. Лицето на Спасителя е центрътъ на интереса.

Като гледа човѣкъ на онова лице и на тѣзи очи напомнюва си съ почти несъпротивима сила, за "неустрашимата Христа." Гневниятъ Фарисей, лукавиятъ Книжникъ, слепиятъ сѣдня, и размирната тълпа, които стоятъ на срѣща му въ сѣдилищната зала не смущаватъ духътъ Му. Той стои посрѣдъ тѣхъ непоклатенъ, както скелата прѣдъ бурното море. Той е дошелъ на този часъ съ рѣшително намѣрение и неустрашимо го посрѣща.

И това душевно настроение е характерестично у Спасителя. На всякъдѣ дѣто го срѣщаме Той прави сѣщото впечатление. Той никога не ся съвѣтува съ множеството, когато ся касае да изпълни дългътъ си. Той никога не счита, че народообичността Му е въ опасностъ. Окоото Му е отправено къмъ правото и дългътъ. Той само вижда едното и безстрашно изпълнява другото.

Много стари и строги съблюдавания отъ обществото обичай нѣматъ никакво влияние върхъ поведението Му. Той влиза въ домоветъ на митаря и грѣшници—два много нещастни разрѣда въ обществото—и аде съ тѣхъ. Той влиза въ фамилярень и симпатиченъ разговоръ съ Самарянката—нѣщо което потрѣсе и ученицитѣ му даже. Той говори за храмътъ и за богослужението му по таквъ начинъ щото да смае самитѣ свѣщенници. Той прѣнебрѣгвалъ много отъ прѣдметитѣ които массата на населението внимателно и набожно съблюдало. Ако Христосъ бѣше *любоугодникъ*—прѣположете, което е почти богохулно—Той навѣрно не щѣше по таквъ начинъ да ся противи на народното мнѣние.

По-нѣкогашъ тази неустрашимостъ достига до върха си. Едно врѣме Спасителятъ ся срѣщалъ съ нѣколко книжници и фарисеи, които правятъ кроежъ за погубващето Му, и въ оизи случаи Той държѣлъ дълга речъ. Той споменава за дѣто тѣ ся хвалитъ съ своитѣ праотци. Мнозина отъ Иудеитѣ считали своето происхождение отъ Авраама като покривало за своитѣ грѣхове. Единъ отъ тѣхнитѣ равнини—несъмнѣшно отъ прогресивнитѣ—билъ дошелъ до това заключение, че не е възможно Богъ конечно да сѣди тогава който произхожда отъ Авра-

ама. Противъ това общенародно притезание Христосъ отправи тѣзи страшни думи: Вий сте отъ баща дявола, и похотитѣ бащини си искате да правите. Той бѣше отъ край човѣкоубийца, и не устоя въ истината, защото истина въ него нѣма. Когато говореше лъжата отъ своитѣ си говори, защото е и лъжець и баща на лъжата."

Нѣкои отъ Христовитѣ послѣдователи сж имали тази неустрашимостъ въ забѣдѣжителна степенъ. Павелъ я изявилъ, когато той ся борилъ съ звѣрове въ Ефесъ. Лутеръ я ималъ, когато стоялъ прѣдъ Вормскитѣ Съборъ и казалъ: "Нито можъ, нито смѣя да ся откажа отъ тѣзи, защото съвѣстятъ ми е плѣнена отъ Божието Слово, и нито е безопасно, нито право да отивамъ противъ съвѣстятъ си. Тукъ стоя, Не мога другоаче да сторя. Богъ да ми е на помощъ, Аминъ." Уилямъ Кюри я ималъ, когато той самъ ся постаралъ да разбуди у Английскитѣ народъ дългътъ за проповѣданне Евангелието на Язичникитѣ. Хуйтфилдъ я ималъ, когато проповѣдалъ Христа въ Мурфилдъ.

Отъ тази славна неустрашимостъ ся нуждае църквата днесъ. Прѣдъ тази неустрашимостъ много отъ заведенията на порокътъ и нечестнето, които сега процвѣтватъ прѣдъ насъ бихъ паднали съ трѣсъкъ, което значи, че тогава вече не бихъ се подигнали. Истината както е въ Христа би горѣла съ новъ блѣсъкъ. Амвонитѣ нѣхъ да бждѣтъ пзворъ на сила вмѣсто на нищожна плоскостъ. Църквата като едно цѣло щѣше да се издигне до великата неустрашимостъ, която е нужна за да се завоевае свѣтътъ за Христа.

Животъ отдалеченъ отъ Свѣтътъ.

Ако желаешъ да живѣешъ въ миръ и съгласие съ други, нужно е въ много начини да обучишъ въздържаннето си.

Блаженно нѣщо е да живѣешъ въ религиозно общество, и да влизашъ въ тѣсно сношение съ мнозина, нѣ по-блаженно е да ся разговаряшъ безъ съблазнение и да продължавашъ да бждешъ вѣренъ даже и до смъртъ.

Блаженъ е този, който така живѣе свято и умира съ радость.

Който въ всяко нѣщо не търси славата Божия и спасението на душата си, не ще намѣри нищо друго, освѣтъ смущение и скърбъ.

Който не се труди да земе най-смирението мѣсто и да бжде слуга на всички, не може за дълго врѣме да остане въ миръ.

Помни, че тукъ ся да служишъ, а не да управлявашъ; повиканъ си да страдашъ и работи а не да прахосвашъ врѣмето си.

Слѣдователно човѣцитѣ тукъ се опитватъ както злато въ фурна.

Никакъ Господи.

“Никакъ, Господи.” Това едно твърдъ любовитно изражение. Не мя е еня какъ го прѣвеждашъ отъ първообразното, но то е много чудно сложно. Ако Петръ бѣ казалъ, “Никакъ,” щѣше да има една ясна послѣдователность въ языкътъ и тоштъ му. Но “Никакъ Господи,” е едно странно смѣшеніе отъ своеволіе и почитаніе; отъ гордостъ и смиреніе, отъ противоречіе и посвятяване. Навѣрно, когато кажешъ, “Никакъ,” не подобава да ся казва на Господа. И ако речешъ, “Господи,” не подобава да туряшъ едно до друго заглавие съ подобно изражение, “Никакъ.” “Каквото ви рече сторете го.”

Никога не допушай на устнитѣ си да казватъ, “Никакъ Господи,” защото е непокорство да ся противишъ на заповѣдта на Господа Бога твоего.

“Но ти казвашъ, промисльта му е твърдѣ чудна за мене. Азъ съмъ призванъ отъ мѣстото гдѣто сърдцето ми е прилепено. Богъ дѣйствува съ мене по единъ ужасенъ начинъ.” “Навѣрно, пхтьтъ Му е въ бурята. При това, никога не казвай, “Никакъ Господи.” Не е прилично положеніето за едно чадо Божие да ся намиса като ся опитва да поправа распорѣдитѣ на великаго Отца. Всезнающій знае най-добрѣ. Ти така мислишъ, не мислишъ ли? Не дѣйствувай като че мислишъ противното. О, брати и сестри, едно покорно сърдце, единъ склоненъ духъ, единъ подчиненъ умъ и едно съглашеніе съ Божията воля, сж пужливѣтъ елемента за щастіе, но духътъ на “Никакъ Господи,” е Майка на всяка тъма и мъгла, които помрачаватъ пхтьтъ ни. Ако искашъ да отивашъ противъ Бога и Той ще отива противъ тебе. Съ развратени противното ще ся повѣдешъ,” но на смиренїитѣ и съкрушенїитѣ, подчиненїитѣ и послушнїитѣ ще покаже себе си крайно милостивъ. Ако ся приклонишъ ти ще побѣдишъ. Ако отетжнишъ (склонишъ) ще постигнешъ желанїето си. Ако искашъ да ся нищо, Богъ ще направи много отъ тебе. Ако ся смиришъ, Богъ ще тя възвиси. Но ако ся противишъ на Господа твоего който тя любя, Той ще тя наказва и Той ще тя научи на по-добри обноски прѣди да тя изостави.

Благородното Войнство на Мжченицитѣ.

Прѣди осемъ години нѣщо, една млада мома, която ся занимаваше съ учителствуваніе въ държавата Охио, почувствува че бѣше нейна длъжность да ся прѣдаде на работата на чуждестраннїитѣ мисии. Тя ся тури на расположенїето на едно миссионерско дружество, което я испрати въ Каунпоръ, въ Индия.

Слѣдъ шесть годишенъ трудъ тамъ извѣднѣжъ и безъ очевидни причини здравїето ѳ ся подкопа. Тя

биде принудена да ся завърне у дома. Докторитѣ, които правихъ консултациа върху естество на болѣстѣта ѳ, останахъ въ недоумѣніе и не могохъ да ся произнесжтъ, понеже такава болѣстъ бѣше непозната тѣмъ.

Единъ день, тя като размисляваше върху това, дойде ѳ на умътъ, че знаковѣтъ на болѣстѣта ѳ бѣхъ такива каквито тя бѣ забѣлѣжила въ болнитѣ, които страдахъ отъ проказата въ Индия. Тя ся отлжчи отъ фамилията си, но безъ да имъ каже за свонѣтъ си страшни сумнѣния. Когато ся почти убѣди, че тя бѣ права въ миѣнїето си, тя ся повѣри на двама отъ членовѣтъ на Дружеството за Миссиитѣ. Тѣ я съвѣтвахъ да ся отпѣсе до знаменитѣтѣ лѣкари въ Синсинати и Нью-Йоркъ. Тѣзи чловѣци казахъ ѳ откровенно, че тя е прокажена и че нѣма надѣжда за исцѣленїето ѳ.

Като казаше тайната си, и като показваше пакъ весело лице спрямо приятелитѣ си, тя имъ обьяви че е рѣшила да ся завърне въ Индия изведнѣждъ

Тя тръгна безъ да изгуби ни единъ день. Фамилията ѳ стана очудена отъ нейното внезапно и неполснимо рѣшеніе, бързостѣта ѳ, и повече отъ всичко отъ студеното ѳ избѣгнуваніе отъ всяко прикосновеніе до кой да е отъ тѣхъ.

Тя не щѣше нищо да цѣлуне опѣзи, които ѳ бѣхъ най-драги, нищо похвана рждетѣ имъ когато ся раздѣлихъ. Тя ся боеше да не имъ прѣдаде болѣстѣта. Тя знаеше, че въ Индия тя можеше да направи оказинїитѣ остатѣтъ отъ животїлтъ си полѣзѣнъ на други прокажени.

Когато мислимъ за тази храбра, осамотена жена, че отива отъ дома носяща ужасната си съдбина безмълвно, безъ да зема нѣкакво си утѣшеніе отъ цѣлуванїето на сестра си, нищо даже да ся облѣгне минутно на грдитѣ малїични си за наслѣденъ пхтъ, чловѣческото съжаленіе остава слабо и ничтожно. Само Божията любовъ може да я досѣгне и утѣши.

Тя пристигна въ Индия, и направо въ едно поселеніе отъ прокажени, подъ грижата на една отъ Шютландскїитѣ църкви. Има около шесть стотини отъ тѣзи хора въ едно пространство отъ двадесетъ милїи, всичкїитѣ въ пхтьтъ на смъртьта по единъ начинъ пхлнѣ съ неписказани ужаси. Неопикуемо окаженѣтъ е животѣтъ на ония които страдатъ отъ тая ужасна болѣстъ, проказата. Тя ся стараете сега, весело и дързостно да направи Господа Исуса Който ѳ е толкова възлюбленѣтъ да стане също така истиненѣтъ и за тѣхъ. Не ли е достойна тя да ся нарече мжченица споредъ заглавїето на горѣказаното? Какво удобреніе ще приеме тя отъ Господа!

Най-мжчното нѣщо на дяволското занятїе е да начюмери весело Христїанско лице.

За Младитъ.

Влиянието на Младитъ Момичета.

Нѣкои млади момичета упражняват голѣмо влияние върху познаницитъ си, казва единъ нийшнечъ списатель. Миръ, и невинность, любовь и веселость, види се да сж тѣхнитъ качества, прилично на ангели защищавани отъ поврѣда, правятъ всичкитъ имъ другарки да ги любяатъ, и да любяатъ тѣхнитъ добродѣтели защото тѣ ги притѣжаватъ. Въ тѣхното присхтствие кавги приставаатъ; въ тѣхното присхтствие никой не ся усмѣлява да е грубъ; родителитъ имъ ги намиратъ утѣшение въ старитъ ся години. Братията имъ ся привязани къмъ тѣхъ. Сестритъ имъ прмвръзани, и приятелитъ и приятелкитъ имъ ги обожаватъ. Самитъ момичета сж несъзнателни че притѣжаватъ тази сила, и не ше я знаятъ напълно до катъ всичко ся открие—доброто тѣ сж извършили съ тѣхното ся влияние върху другитъ.

Вѣднѣждъ ся случи че единъ лудечекъ младежъ, който мислеше, че всичко което хвърчи ся яде, ся запозна съ едно младо момиче, чиято невинность бѣше толкова жизненна, колкото чистийтъ вѣздухъ, когото тя дншеше. Привлѣкателната нейна добродѣтель го измѣни. Той изостави развратитъ си другари, и когато тѣ му ся присмивахъ за влиянието на това добро момиче що упражняваше върху него, той каза: когато съмъ въ нейното присхтствие, желая да съмъ добръ момъкъ, и мразя себе си защото съмъ развратецъ, нѣмамъ смѣлость да посѣтя домътъ и слѣдъ развраттъ си. Азъ трѣбваше да избѣра между нея и развратитъ си пжтища, и нейното влияние мя избави отъ всякой грѣхъ.

Друга една мома бѣше на нѣкоя ся вечеринка. Вино и други спиртни пития бѣхъ между нѣщата които били прѣдложени тая вечерь. Тя отказа, ако и да пѣколко пжти бѣ помолена да пие вино. Нѣкой си младежъ каза на други, като двамата ся разговаряхъ върху вечеринката на другийтъ денъ. “Остана безъ малко да си наруши обѣщанието. Дѣхътъ на виното почти мя увлѣче да си пийна. Нѣ тамамъ, като щѣхъ да ся вдамъ въ искушението видѣхъ Госпожица едикоя си, че ся отказа да пие вино, това мя насърчи, и наблюдавахъ я цѣлата вечерь, и казвахъ въ себе си, ако тя пие вино, то и азъ щж. Бѣше мя страхъ, че тя ще пие, нѣ въ всякой случай тя бѣ помолена, всякой пжтъ тя отказа съ по-голѣмо дѣрзновение, и така мя избави този вечерь чрѣзъ влиянието си. Ако да не бѣше за нейното влияние днесъ вѣроятно щѣхъ да съмъ пияница, и щѣхъ да ся завлѣка на пиянски гробъ.

Ако момичетата само знаяхъ влиянието, което тѣ иматъ, и ся потрудатъ да го употрѣбятъ за доброто на другитъ, тѣ можяхъ промѣни и поднови чедовѣчеството.

Обществото на Братията.

Основателтъ на религиозното Общество на Съединенитъ братия бѣше Контъ Николай Лудвикъ фонъ Цинцендорфъ. Роденъ въ Дрезденъ, въ 1700, отъ родители тѣсно свързани съ Спенера, той приелъ добро религиозно въспитание, и отъ ранната си възраст развитъ наклонность къмъ религиозни размисления. Отъ послѣ той билъ подъ грижата на Франке въ Халле. Неговийтъ опекунтъ го пратилъ да учи законвѣдение въ Виттенбергъ, но и тамъ той е училъ богословието съ такава ревность както и законвѣденнето. Едничката идея, която е управлявала всичкитъ му мисли и чувства е

била желанието му да постигне най-близкостъединение съ Спасителя, на самото водителство на когото той е искалъ да ся прѣдаде. Слѣдъ като свършилъ наукитъ си, той пжтувалъ по Нидерландия, Франция и Швейцария, послѣ по желанието на родинитъ си приелъ служба подъ Дрезденското правителство, ако и да по прѣди бѣ искалъ желанието да ся посвети на священнослужителството. Додѣто е занимавалъ тази служба той намѣрилъ врѣме да обнародва пѣколко религиозни списания. Като скърбялъ за отпаданieto на истинско Християнско благочестие и като виждалъ че е невъзможно да ся прѣобразува Църквата като тѣло, той намислил да събере отъ Църквата пѣколко усърдни послѣдователи Христови и по примѣра на Спенера да образува *малка църква въ църквата*.

Въ 1737 Цинцендорфъ биде ржкоположенъ отъ дворскийтъ проповѣдникъ Яблонски въ Берлинъ за епископъ на Моравскийтъ Братия. Въ 1738, Цинцендорфъ биде за всегда изгоненъ изъ Саксония. Тогавъ той направилъ дълги пжтешествия не само въ разни страни на Европа, но и въ Западнитъ Индии и въ Сѣверна Америка.

Графътъ отъ Цинцендорфъ въ Копенхагенъ ся запозна съ единъ арапинъ отъ островъ Св. Тома, който му свидѣтелствуваше колко радостно неговитъ останали сестри щѣхъ да приематъ Евангелието. Това даде на Графа, при завръщанието му въ Хернхутъ, единъ поводъ да прѣдложи на църквата голѣмата нужда на язичниците.

Цинцендорфъ умрѣ въ 1760. Слѣдъ смъртта му, управлението на Моравското Общество ся повѣри на една конференция отъ презвитери, живущи въ Бертолддорфъ. При това и Синода, който упражнява върховна власть, ся събира отъ врѣме на

врѣме. Прѣвъ сессията му презвитерската конференция ся растура и нова ся избира отъ него. Всяко църковно събрание ся има своята конференция, която ся подчинява на генералната конференция. Поселенията на Съединенитѣ Братия сж многочислени, особено въ Саксония, Лузация, Пруссия, Руссия, Холандия, Англия и Америка. Всички ся отлѣчаватъ по своята честность и трудолюбие. Тази послѣдня черта, и помощта на много благодѣтелни приятели имъ даватъ възможность да посрѣщатъ нуждитѣ разности които учрѣжденията и миснитѣ на Обществата изискватъ. Въ послѣдне врѣме, обаче, тѣ сж всички задължили и финансовото имъ положение е станало твърдѣ незавидно.

Що струвашъ ти за мене?

Единъ отъ най привлѣкательнитѣ характери въ всичката история на миналитѣ е опзи на Графа Цицендорфа, Моравскитѣ Герой, който посвѣтилъ богатството си и драговолюно приелъ да служи прѣвъ вечникитѣ си животъ за да може евангелието Христово да се проповѣдва и Неговото царство да се распространява между человекитѣ

Добрѣ позната повѣсть за посвѣщенето на животитѣ му ѿ на притѣжанята му съдържа много поучителенъ урокъ. Единъ денъ той стоялъ въ една знаменита картинна галерия въ Дюседоррь, когато окото му наднало на една благородна живопись, която прѣдставлявала Сина человеческаго, въ всичката агония на Неговото пожертвуване, вѣнчашъ съ тръшине и съ облѣни въ кръвь рѣцѣ и позѣ. Надъ картината билъ този надписъ: “Венчко това за тебе го сторихъ: що струвашъ ти за менъ?”

Богатитѣ благородникъ стоялъ като поразенъ. Той видѣлъ всичката дребнавостъ и низость на единъ себелюбивъ животъ, когато се сравни съ неизмѣримото величие на божествената любовь, и отъ картинната галерия той излѣзе за да се посвѣти на единъ животъ на горѣща ревность и възвишенъ героизмъ, и за да каже отъ тогазъ, “Имамъ само една страсть, и това е Той—само Той!”

Малки Сърдца и Голѣми Мжчнотии

Малкитѣ сърдца иматъ малки мжчнотии, които ся гледатъ доста голѣми за тѣхъ. Единъ горѣщъ денъ единъ человекъ възлизаше полѣка по единъ стрѣженъ рѣтъ (могила) понеже носеше едно врѣтине пълно съ възлища. Той бѣ носилъ товаритѣ си нѣщо двѣ мили ($\frac{2}{3}$ отъ часъ,) за да отнесе това отъ трапѣтъ дѣто рударитѣ работатъ до селото дѣто бѣше колѣбата му. По край него ходяше едно малко момиче около осемъ години на възраст, и тя бѣ турила до половинъ дузина малки парчета възлища

въ една кошница. Тѣ не бѣхъ голѣмо нѣщо като го глѣдашъ, но пакъ бѣхъ доста много за нейнитѣ малки рѣцѣ.

Ето че гласъ отъ колата се зачу, и единъ добродушенъ земледѣлецъ спрѣ колата си като се доближи до тѣхъ.

“Ще ли искашъ малко олекчение по пятѣтъ человекѣ мой?”

“Благодаря Ви, господине, много бихъ обичалъ, защото съмъ почти уморенъ съ този товаръ, по турете въ колата си първо товаритѣ на малкото момиче, тя има толкова нужда отъ почивка колкото и азъ.”

Така момичето бѣ качено въ колата, и кошницата ѿ се тури на дѣното на колата, и когато баща ѿ бѣ зель мѣстото си съ торбата до него, видѣше ся една благодарствена усмивка на лицата имъ, като исплююща камшикѣтъ за да потеглятъ. Той носяше и двата товари, и бѣ далъ толкова почивка и радостъ на дѣтето както и на человекѣтъ.

Така, когато си уморенъ и прѣтоваренъ съ нѣкоя мжчнотия, може би поради игритѣ си и домашнитѣ си уроци, или по причина на неблагого повѣденне на други момчета и момичета, помни че Исусъ, твойтъ възлюбленъ спасителъ ти казва: “Да ся не смущава сърдцето ви.” И колко е хубаво да мислимъ че Исусъ не само съчувствува съ насъ, но още ни и помата. Неговото сърдце е пълно съ любовь, и Той гледа върху насъ съ съжаление въ мжчнотитѣ ни, и въ сжщото врѣме неговитѣ богатии рѣцѣ сж прострѣни къмъ насъ за да повдигне той товаритѣ отъ сърдцето ни. Нѣма Приятель като Исуса който може да омѣкчи скърбитѣ ни и да утѣши страховетѣ ни.

Едно малко момче плачеше въ леглото си една нощ, и майка му дойде полекичка въ стаята и понята го, какво има. Три нѣща го смущаваха, и той ѿ ги каза посрѣдъ плачъ и хълцание.

Първо, той не обичаше тъмнината. Майка му му каза че въ сжщность не бѣше тъмно, защото мѣсечината свѣтеше прѣвъ прозорепѣтъ, и, освѣтъ това тя му каза тихичко, че нѣмаше отъ какво да се бои въ тъмното.

Тогава той ѿ каза че той не обичаше да е самичкѣ.

“Вий не сте самъ, драгий ми, защото Исусъ е съ васъ; и ако и да мама е долу, вий трѣбва всѣкога да осѣщате че Спасителѣтъ е съ васъ.

Тогава той ѿ каза че той не билъ добръ къмъ друго едно момче въ училището, и въ сжщность това бѣше товаръ на сърдцето му. Разбра се цѣрѣтъ на това лесно се намѣри; той колѣнчи на леглото си, като скри лицето си въ гърдитѣ на майка си, и помоли ся на Исуса да го прости и да го направи честитъ пакъ. Когато той дигна главата си пакъ на мѣсечината, майка му видѣ

обикновенната засмѣяностъ на лицето му, и като я цѣлува съ "легка нощъ," той скоро заспа.

Така виждате че скърбитъ ни сж често причинени отъ грѣховеѣ ни. И тогава е когато Святий духъ говори на сърдцата ни, подбужда ни на покаяние, и не ни дава почивка до като не го намѣримъ при нозѣѣ на Исуса. Колко момчета и момичета ся затрудняватъ като сж подпадали подъ влиянието на гнѣвливъ духъ. Нѣщо имъ става съвѣмъ неудобно, и малко нѣщо е доволно да развълнува духоветѣ имъ, и сатана, който всекога е готовъ да ни искушава и да ни обори, направи ги да се впуснатъ въ гнѣвливи думи и сърдити погледи. Слѣдъ това иде смущение и мжчнотия, наказание и сълзи.

Въ такъвъ случай Исусъ, блаженныйѣ ни Спасителъ, може на-добрѣ да ви утѣши. Отнѣсете смущението си на него, кажете му че ви е жално за това, и помолѣте ся, чрѣзъ неговата благодать, щото да не сгрѣшитѣ така пакъ.

Газела.

Газелата (*Antilope dorcas*) е отъ фамилията на антилопата, на голѣмина е колкото сърната, нѣ тѣлото ѣ по-легко и по-спрѣтнато, членоветѣ ѣ по-дълги и по-тънки, и въ това отношение добрѣ прѣдставлява антилопата. Гърба ѣ ясно-жълтъ а корема бѣлъ, и единъ тъменъ поясъ косми при капулата; космитѣ ѣ сж къси и гладки. Лицето ѣ е въсчерно съ тъмни и бѣли прѣчки.

Рогата на порастналата мжжа сж около 20 сантиметра дълги, кривящи се на навънъ, тогасъ на навѣтрѣ както лирата тамъ въ дъното на надирѣ и напрѣдъ на връха дѣто ся изостряватъ, обиколени сж съ трина-

десетъ или четпринадесетъ гривни, които на кадѣ основата сж на най-гъето и най-свѣршенни. Рогата на женската сж по-малки и гривнитѣ по тѣхъ не ясни. Ушитѣ ѣ сж дълги, тѣсни и остри; очитѣ твърдѣ голѣми, мѣкки и черни; има по една китка мѣкки косми на колѣнетѣ си; опашката ѣ е къса, съ черни косми само на горнището и на края. Газелата живѣе въ сѣверна Африка, Сирия, Арабия и Персия. Голѣми стада отъ тѣхъ посѣщаватъ сѣверната часть на Сахара; и при венчко че тѣ сж силни на бѣгъ и способни да ся съпротивятъ на неприятеля като могатъ да бѣгатъ по най-стрѣмни мѣста, стадата отъ тѣзи животни, въ случай на опасностъ, като прибѣржатъ малкитѣ и женскитѣ си въ срѣдъ, а мжжкитѣ сочатъ рогата си на около ужъ да ся бранятъ, нѣ лѣвоветѣ и пантеритѣ рас-

пожсватъ и сасипватъ ги въ голѣмо число. Бързината на газелата е такава, щото не може успѣшно да ся гони съ каквото и да е куче, нѣ въ нѣкои части на Истокъ ловцитѣ ги ловятъ съ помощта на обучени соколи, които ся залаватъ съ ягкитѣ си ногти за главата на животното и съ маханнето на крилетѣ си ги укѣоровяватъ и побъркватъ, и тѣй то скоро пада жертва на ловецѣѣ. Газелата още я ловятъ въ тѣснини нарочно направени дѣто тя ходи да пие вода. Ако и да естествено тя е дива и страхлива, пакъ лесно ся опитомява, и когато ся улови малка, става съвѣршенно опитомена. Опитомени газели много често ся намиратъ въ страни дѣто тѣ природно живѣятъ; и има много нѣсни въобразяющи хубостъта и нѣжностъта на газелата. Прѣдполагало ся е че Азиатскитѣ газели може да сж отъ различенъ видъ отъ Африканскитѣ, нѣ има причина да ся мисли че тѣ сж отъ сжщѣй видъ.

Не бивайте страхливци.

"Не искамъ да лжжа! Не искамъ да бѣдъ такъвъ страхливецъ," казало едно добро момче, когато счупило една статуйка, принадлежаща на баща му, като я показвало на другаритѣ си, и тѣ му казвали какъ можалъ да излже баща си, и да избѣгне сгълчавание. Той ималъ право. Тѣй сжщо ималъ право и Карлъ Мяннъ, и билъ награденъ за това, както ще покаже слѣдующата повѣсть:

"Едно младо момче, което ся казвало Карлъ Мяннъ счупило единъ голѣмъ джамъ на една аптека, и испърво избягало; но бърже ся смислило, защо бѣгамъ? Азъ не си искахъ; защо да ся не върна и обадя правото.

"Намислено и сторено. Карлъ билъ добро момче. Той си казалъ цѣлата истина—какъ топката, съ която си игралъ ся исплъзнала изъ рѣцѣѣ му, колко ся уплашилъ и колко му станало мжчно за сторената пакостъ, и колко билъ готовъ да заплати, ако да ималъ пари.

"Карлъ нѣмалъ пари, но той можалъ да работи, и веднага той почналъ да работи въ самата аптека, дѣто счунилъ джамъѣ. Минало ся дълго врѣме, догдѣто исплати за голѣмийтъ и сжкъпъ джамъ, който бѣше счунилъ; но когато го исплатилъ, аптекаръѣ го толкозъ обикналъ за вѣрностъта и истинностъта му, щото не искалъ да го испусне, и Карлъ му станалъ писаръ.

"Ахъ, колко щастливъ бѣ денъѣ, когато азъ счунихъ онзи джамъ, казвалъ той."

"Не, Карлъ, отговорила майка му; Колко щастливъ бѣше денъѣ, когато ти не ся убоя да кажешъ истината."

"Лъжливитѣ устни сж мерзостъ Господу, а които правятъ истината, приятни сж Нему."

Всемирната Церква.

13,000,000 души сж подписахъ въ едно прошение щото изложението въ Шикаго да е затворено въ Св. Недѣля.

Градъ Гачумра въ Япония, е единъ въ когото възържането сѣ практикува, и казва сѣ че на всякою врата има девизата: "умѣренность въ всяко пѣщо; спиритивни пѣтия е съвършено забранено."

Д-ръ Пеарсонъ дава слѣдующата статистика относително миссионерската работа въ цѣлїиъ свѣтъ: Миссионерски общества 208; станции и мѣста за проповѣданіе 11,400; чуждестранни работници 8000, около двѣ пети отъ тѣхъ жени; туземни работници, 47,000 (отъ почти една пета ржкоположенн): това прави вскпчїтѣ работници 55,000 съ 900,000 членове освѣтъ 3,600,000 привърженици; цѣлото спомоществуване за миссийска работа е повече отъ 60,000,000 лева златни.

Берлинската градска миссия е сега ковече успѣшна въ раздаване печатни проповѣди отколкото кога да е въ исторїята на това миссионерско общество. Сѣдмичното издање е 130,000. Отъ тѣзи 18,000 сѣ раздаватъ въ Берлинъ мѣжду тѣзи, чийто работа не имъ позволява да посѣщаватъ църкви; 67,000 по-другитѣ части на Прусия; 25,000 на другитѣ Германски държави и 6,500 по другитѣ части на Европа. Дрезденското общество печати сѣдмично 12,000 отъ която около 1300 излизатъ внѣ отъ Саксония.

Прѣзъ послѣдното тримѣсечие на Библиейскитѣ книгопродавци за 1892 г., 123 книгопродавци работихъ въ Сѣдинениитѣ Държави и Канада. Тѣ распространихъ чрѣзъ продажба и подариване 33,427 тома религиозни книги; говорихъ въ 1564 събрания, намѣрихъ 3557 фамилии които пѣмахъ друга книга въ кшцата сѣ освѣтъ Библията. Посѣтихъ 4819 Католически домове; намѣрили 9461 Протестански домове, които едвамъ посѣщаватъ пѣкое сѣ Евангелско Богослужение; 42,243 фамилий въ повечето отъ тѣзи тѣ сж имали религиозенъ разговоръ, или молитва.

Между най-успѣшната и най-малко знайна Евангелска работа въ Европа е на миссионерската Белгийска църква. Тя има двадесетъ и осемъ ржкоположенн лица и двадесетъ други нержкоположени работници, които снабдяватъ духовната нужда на тридесетъ и осемъ църкви и тридесетъ и осемъ недѣлни училища, и държатъ религиозни събрания на стотини мѣста. Тѣ иматъ около четридесетъ мѣста за проповѣданіе, и държатъ приблизително осемъ хиляди събрания годишно. Тѣ растхъ съ около 500 или 600 души обращеници годишно между бѣднитѣ рудничари и работници,

които даватъ щедро и изявяватъ голѣма днителность.

Силно Свидѣтелство.

Въ Мадрасъ, Индия единъ набоженъ Брахминъ, който издава единъ много распространенъ вѣстникъ, наскоро обнародвалъ слѣдующето:

"Ний пѣмаме вече надѣжда за Хиндузската религия, която считаме по-мила отъ живота сѣ. Хиндузинътъ е сега на смъртното си дѣгто и пѣма цѣрълъ, що може да му сѣ ладе за да оздравѣе. Има туземни христїани, които сж обявили ужасенъ кръстовъ походъ прогивъ цѣлата нарѣдба на Хиндуизмътъ. Много мжже съ добро образование, тѣ сжщо излизатъ отъ нашего общество, които сж вече изявили желаніе да прпематъ Христїанството, ако и тѣ стаихъ проповѣдници, тѣ ще даджъ послѣднийтъ смъртенъ ударъ на Хиндуизмътъ."

Отъ статистиката за 1890 год. виждаме, че църквитѣ въ Сѣдинениитѣ Държави въ Америка иматъ утѣнителенъ надрѣдкъ въ разни отношения. Разнитѣ деноминации иматъ: 163,787 организации, (църковни общества) 139,832, църковни здания, съ възможность да побѣржтъ, 42,683,049 души; 23,453, салони, недѣлни-училищни здания, и частни здания употребявани като мѣста за поклонение; Стойносьта на църковнитѣ имущества (заключающн само църковни здания съ църковни дворове и мобили), е 680,758,756 доларя.

Въ послѣдното десетолѣтне разнитѣ сѣкти, ето какъвъ успѣхъ сж имали: Протестанско-Епископалната църква сѣ е увеличила съ 105,000 членове или е порастнала 45 на сто; Конгрегационалистиката—128,000, или 33 на сто; Баптистката—867,000, или 37, на сто; Лютеранската—487,000, или 68 на сто; Презвитерианската—365,000, или 39 на сто; Методистко-Епископалната,—522,000, или 30 на сто; Мет.-Епископалната на югъ въ Сѣдинениитѣ Държави—488,000, или 57 на сто. Тѣзи деноминации прѣставихъ въ 1890 год. едно срѣдно число отъ 10,216,000 причастници противъ, 7,202,000, 1880г. което показва едно порастване въ десетъ год. отъ 3,014,000, или почти 42 на сто.

Тѣй като нарастването на населенето въ Сѣд. Държави въ сжщия периодъ е около 25 на сто, тѣзи църкви сж порастнали съ 17 на сто повече отъ нарастването на цѣлото население. Читателя ще забѣлжи че черковницитѣ или Христїанитѣ-членове на църквитѣ въ Америка сж около една шеста отъ цѣлото население на Сѣдинениитѣ Държави; но не броятъ за Христїанитѣ всякого който живѣе тамъ, нито всякого който ходи на църква. Църковно членство сѣ другоаче разбира въ Америка, отъ колкото въ Католическия свѣтъ.

Наука и Механика.

Статистиката на осигурителните Дружества показва, че за последните двадесет и пет години чововъческитъ животъ, земенъ испло, ся увълчили съ 50% или цѣли двѣ години, отъ 41.9 до 43.9. години.

Единъ отъ най-голтѣмтѣ фабриканта за микроскопи въ Германия е направилъ инструменти за мѣрене кривини на лезове, които инструменти сж до такава деликатность, щото ше показва $\frac{1}{100}$ отъ милиметъръ.

Оригинална статистика за холерата въ Германия миналата година, до самото ѝ приращение, показва, че цѣлото число измрѣли отъ тази поразя бѣхъ 8510 души. Деветъ десяти отъ това число бѣхъ въ града и штатътъ Хамбургъ, гдѣто цѣлото число измрѣли бѣше 7,611, или 1.22 процентъ отъ цѣлото население. Статистиката показва, че холерата вървѣше нагорѣ по-рѣката съ по-малка сила.

Годината 1891 е била безъ друго забѣлжителна за приложението на кинта въ разнитѣ художества. Идеята за да ся употрѣби кинта въ градене кжщя е вече стара; нѣ кинтата да зема мѣстото на джамове за прозорцитѣ, за прѣтъ въ сжкени, за жетѣзо на жетѣзницитѣ, за кола на коларя и за конски петали, порцеланъ на лабораторията, за дѣски на варели, тя вече е взела мѣстото на този материалъ въ градене малки лодки, сж приложения толкова нови колкото и смѣли.

Професоръ Морсъ въ Съединенитѣ Държави на Америка изнамѣри единъ пзвирѣденъ начинъ за стоплювание на кжщята. Той съгради една кжщя, която да има всичкото си лице къмъ югъ а само съ една вратичка на сѣверъ. Почти цѣлата южна страна на кжщята е направена съ джамове, и чрѣзъ рефлекторъ той може кога грѣе слънцето да стопли кжщята си само отъ слънчевитѣ лучи. Въ облачни дни и ноця той има рѣдовни огнища. Той вѣрва, че съ този снарядъ той ся снабдява съ най-здравата топлина.

Слънчевата система може ся изясни по-слѣдующия начинъ. Нека слънцето да ся прѣдстави глобусъ съ диаметръ 61 сантиметра, едно снапово зърно положено на окръжность съ диаметръ 52 метра ше прѣдставлява величината и растоянieto на Меркурий. Земата ше ся прѣдставлява чрѣзъ едно грахово зърно положено на окръжность съ диаметръ 93 метра. Марсъ ше ся прѣдстави чрѣзъ топчето на една игленца на расстояние 210 метра и астероидитѣ съ зръще пясъкъ на расстояние 320 метра. Единъ портокалъ на расстояние 850 метра ше стои за Юпитеръ, и много малка ябалка на расстояние 1360 метра ше отговаря за Сатурна, и череша на окръжность съ диаметръ 2250 метра ше прѣдставлява Уранъ.

Какъ старитѣ подпгаж каманце.

Единъ недовършенъ обилскъ въ каменницата на Сьонъ показва какъ старитѣ ся отцѣпвали тѣзи величественни камани (монолири) отъ скалитѣ. Една издѣлбана рѣзка, която отбѣлѣзва граняцитѣ на камика съдържа нѣколко дупки въ които дървени клинове бѣхъ забити. Издѣлбаната рѣзка бѣ тогазъ исплѣнена съ вода, и надутитѣ клинове разцѣпвахъ гранита по-цѣлата дължина на издѣлбаната рѣзка. Отцѣпената скала тогава бѣ тикната полегичка на колелца отъ палмови дървета на единъ голтѣмъ шлепъ до брѣгатъ на Нилъ за да чяка идущото наводнение та да може да подигне шлептъ за да ся забѣсе на градътъ гдѣто обилска ше ся прави.

Наредено е щото въ здаието посвѣтено на Артистиката въ всемирното изложение въ Шикаго, една галерия ше ся опрѣдѣли за да ся прѣдстави въ нея една събирка отъ избрани (masterpieces) нововрѣменни портрети, които ся нампратъ въ Америка. Тая събирка ше заключава Американски както и чуждестранни изработвания; цѣлѣта е да ся изложи Артистиката отъ началото на деветнадесити вѣкъ до сега, доколкото нахождающийся ся материкъ ше покаже наглядно това. Това опрѣделѣние ся е дало на грижата на Г-ца Сара Халоуслъ, която за нѣколко години е надзирателствувала редовнитѣ изложения на Артисткия Институтъ въ Шикаго. Нейното запознание съ чуждестранната Артика е така обширна, както и съ Американската, и при това ѝ запознавание тя има своя оитность и изряденъ вкусъ къмъ това искусство за да я води въ това ѝ дѣло.

Споредъ рапортитѣ на Хамбургското Медицинско Дружество, мухитѣ сж най добритѣ прѣносители на холерата. Деветъ мухи били уловени, които били ходили по-холерически материали и били турени въ стѣкла съдържащи хранителенъ желатинъ. Въ шестъ отъ деветѣтѣ пишета, многочисленни отъ холерически бактерии били ся успѣшно развѣдили, разбиря ся отъ прѣхващанието посрѣдствомъ мухитѣ. Много е възможно, слѣдователно, чововкъ да падне жъртва на холерата по-този начинъ.

Казва ся въ *Journal de Jardin d'Acclimatation*, че осемъ или десетъ дена прѣди да ся появи холерата въ Хамбургъ миналото лѣто, всичкитѣ врабци и други птици оставихъ градътъ и околността му, и не ся завърнахъ додѣто болѣстѣта съвършенно ся не изгуби. Сжщото нѣщо ся случи и въ Марсилия и Тулонъ въ 1884 г. единъ или два дена прѣди холерата да посѣти тѣзи градове. Подобни изселвания на птици сж ся съглѣдвали въ разни мѣста въ Италия, Австрия и Руссия, всякогашъ нѣколко дена прѣди появяванието на холерата.

Разни Новини.

Г-нъ Блейнъ Американскитъ дипломатъ и отличенъ списатель умръ на 27-мий (н. к.) миналийтъ мѣсець.

Князь Георги (Английскій) ще посѣти Изложението въ Америка прѣзъ идущето лѣто.

Около 500,000 Емигранти пристигнахъ миналата година въ Съединенитъ Държави на Америка.

Вдовницѣ въ Индия сж толкова много, щото да възлизатъ до четири пѣтя на цѣлото Лондонско население.

Римскій Папа назначилъ четринадесетъ Кардинали—шестъ Италианци, двама Французи, двама Русси, единъ Англичанинъ и единъ Ирландецъ.

Бившии прѣдседатели на Съединенитъ Държави Г-нъ Хейсъ умръ на (17-тій н. к.) миналий мѣсець. Въ послѣднитъ години на живота си той пждви въ благодарения.

Имаше 10000 повече смъртни случаи отъ колкото раждания въ Франция прѣзъ 1891 г., и не намаленето на населението въ Франция ся дължи на многото пришелци, които дохождатъ въ Франция всяка година.

Спорѣдъ единъ Индустански вѣстникъ, голѣмо число сж измрѣли отъ холерата.

Въ разстояние на 14 години, отъ 1877 г. до 1890. 1,000,826 души сж умрѣли въ Бенгалъ само отъ холера.

Казва ся, че жалованието на Руманскій наслѣдникъ е два пѣтя и половина по-голѣмо отъ заплатата на прѣдседателя на Съединенитъ Държави на Америка. Разликата е тази, Руманскій наслѣдникъ му ся плаща отъ 5,500,000 Руманци, а прѣдседателя отъ 65,000,000 образовани Американци

По Панамскитъ скандалъ истинно обвинение е било намѣрено отъ М. Франкевилъ противъ четиренадесетъ души. Между тѣхъ е единъ бившии Министеръ, единъ Сенаторъ, брата на Гриви, бившии прѣдседатель, всички тѣзи сж били оцапани въ Панамскитъ скандалъ.

Вѣрни источникъ казватъ, че настоящата Китайска Столица Пекинъ и старата Нанкинъ, сж едвамъ половина толкова голѣми колкото бѣхъ прѣди сто години. Тѣ показватъ знакъ на отпаданъ. Подѣятелнитъ въ тѣзи градове отиватъ въ настояще покрай морскитъ пристанища.

Шикаго ще бжде почетенъ съ посѣщението на двама прями потомци на Христофоръ Колумбъ, Верагуаскитъ Дукъ, и братъ му Маркисъ Барболесъ. Дукътъ

отива на изложението чрѣзъ особна покана отъ Американскитъ конгресъ, и ще бжде гостъ на Американското правителство. Отъ доста врѣме портрета на дука е билъ распространяванъ въ Америка.

Казва ся, че има двадесетъ голѣми библиотеки въ Азия. Библиотеката на Царското Дружество въ Бомбай има 80000 тома, освѣтъ една голѣма сбирка на Санскритски и Персийски ржкописи. Тифлисската Библиотека, която ся основа въ 1846 г. притежава 35,000 тома, и годишно тя приема 12000 рубли отъ Русското правителство за да купува книги въ Мала-Азия, Персия и проч.

Египетскитъ Хедивъ е младъ и има много гѣща още да ся научи. Той изнамѣри, че владението му на Египетскитъ прѣстолъ е само съ съгласието на Англия. Прѣди шѣколко врѣме той искаше да реорганизира кабинета си безъ позволение. Той на часа прие извѣстие да развали всичката пзвършена работа. Безъ да ся бави прѣди заходанието на слѣзцето той променя пакъ кабинета си. Намѣри ся че Англия е по-силна отъ Египетъ.

Правятъ ся распоредби за пжтишествие на Римъ въ случаи на Папскитъ Юбилей идущата година. Въ Януарий поклонницитъ отъ Лорейнъ ще отидатъ, въ Февруарий отъ Ирландия подъ прѣдводителството на Архиепископъ Уалипъ, и отъ Англия подъ прѣдводителството на Норфолскитъ Дукъ. Марта е запазена за Германскитъ поклонници за да ся явятъ прѣдъ Римскитъ старецъ, на Априль Френскитъ, Белгийскитъ и Испанскитъ ще отидатъ.

Миналата година 957 океански параходи отъ Европа посѣтихъ Американскитъ пристанища. Тѣ занѣсохъ 479,477 пасаджери отъ които 120,991 отидохъ съ първий и вторий классъ билети и 358,486 емигрантски, Това показва едно намаление на пришелцитъ отъ по-миналата година, въ която година дойдохъ 964 параходи и дозѣсохъ 550,313 пасаджери отъ които 105,022 съ първоклассни билети, а останалитъ съ емигрантски.

Слѣдующитъ числа събрани отъ единъ Полски статистикъ, показватъ срѣдното число на работнитъ дни на годината въ разни страши. Жителитъ въ централна Руссия работятъ най-малко дни въ годината, именно, 267. Тогава дохожда Канада съ 270, послѣдвана отъ Шотландия съ 275; Англия, 275; Португалия, 283; Русска Полша, 288; Испания, 290; Австрия съ Русскитъ Балтийски Провинции, 295; Италия, 298; Бавария, Белгия, Бразилия и Люксембургъ, 300; Саксония, Франция, Финландия, Вюртембергъ, Швейцария, Дания и Норвегия, 302; Швеция, 304; Прусия и Ирландия, 305; Съединенитъ Държави, 306; Холандия, 308 и Унгария, 312.

Домакинство.

Шоколатенъ Пудингъ.

200 грамма масло; 400 грамма брашно; 100 грамма настъртана Шоколата, 100 грамма захаръ; млѣко, и желтъка на три яйца. Растопи маслото, приложи брашното, шоколатото и захарята тогава ги размѣси съ млѣкото и яйцата добръ разбяти заедно. Излѣй всичкото въ единъ дълбокъ съдъ и увари го на пара⁽¹⁾.

Къщочистение.

Рано прѣди Великъ-денъ истърси си келимитѣ и исчисти градината си. Зародилин отъ трѣска, или отъ коя да е болестъ ще хвърчѣтъ по прахѣтъ, когато сж изложенъ на слънце. Прѣчисти всякое къше на двора добръ, прѣди да почнете въ къщи. Тогава нито калъ нито друга нечистотия ще ви маца, когато чистите вжтрѣ въ къщи. Понцата обикновено е най-доброто мѣсто отъ гдѣто да ся започне. Трѣбва да ся исчисти толкова добръ, колкото и салона. Слѣдъ като сте измѣли и провѣтрили, тогава тавана, и стѣната на понцата трѣбва да ся помажатъ, (ако е възможно) съ варъ въ когото е растопенъ малко съчнкжбрусъ. Помнѣте че доброто състояние на гърдитѣ на всякой въ фамилията ви зависи отъ чистотата на понцата (хизбата) ви.

Отъ понцата иди на таваня и килера. Слѣдъ като сте исчистили тѣзи, тогава всякой долапъ. Или раздайте или изгори всяко нѣщо, което ви не трѣбва никакъ, а най-вече ветхи дрѣхы и обуша. Тѣзи нѣща кога изгниятъ ставатъ причина за трѣска въ домѣтъ ви. Много хора страдатъ отъ болести по причини че имъ ся свиди да изгорятъ, или раздадѣтъ парцалитѣ си.

Когато тѣзи мѣста сж вече исчистени, тогава ще бждете готови за редовното чистение и мѣтение на къщата. Не разхвърляйте цѣлата къща отведиждѣ. Задръжете най-малко една отъ стаятѣ, въ която не само да приемате посѣтители, нѣ и фамилията ви да може тамъ да има спокойно мѣсто.

Първо измажѣте къщата и постелѣте я прѣди да почнете украсяването ѳ, като окачване на картини и проч. Пинайте внимателно, и пазете ся да не би въ усърдието си за да нарѣдите домѣтъ си на бърже, да не си поврѣдите здравие. Помнѣте че домѣтъ отражава характерѣтъ ви. Ако сте чиста и кротка, домѣтъ ви ще е приятенъ и пѣленъ съ миръ и любовь.

(1) Съ варенето на пара означаваши, когато единъ по-малкъ съсѣдъ ся турни въ по-голямъ половинъ съ вода и захлупенъ, а гозбата въ по-малкото ся готви чрѣзъ пара, която излиза отъ по-големиятъ.

Селско Хозяйство.

Единъ Американски земеделѣецъ забѣлѣжилъ, че на най-добритѣ му ябалки и праскови три отъ пятѣхъ години, цвѣтоветѣ имъ бѣхж попарени отъ Мартенската слана, и за това той ся рѣши да спрѣ ранното развиване на цвѣтѣтъ на тѣзи дръвета. Той правилъ много опити, и най-последѣ сполучилъ чрѣзъ ископаваннето една кръгла дупка около коренитѣ на всякое дърво, напълва я съ стыканъ снѣгъ и пърчета лѣдъ, и тогава го покривалъ съ единъ дебели пластъ глина. Плантѣтъ съвършено успѣ. Ледѣтъ ся топѣше толкова полекничка, щото закѣсне развиваннето на листнето и цвѣтѣтъ на неговитѣ дръвета отъ три до четири сѣдмици, съ други думи снѣгѣтъ ся тогѣше толкова полегка щото повлия да спрѣ развиваннето на листнето и цвѣцуваннето на цвѣтѣтъ отъ двѣ до четири седмици, до когато опасността за сланата вече ся о изминала.

Единъ Увратъ картофи.

Всякога е интересно да чуемъ отъ земеделѣецъ, който си разбира работата, колко му коштува за да посѣе единъ увратъ и колко му принася. Казването на такъвъ челоуѣкъ е фактъ а не мнѣние. Слѣдующето е отъ единъ Американски земеделѣецъ: "Никога не съмъ давалъ внимание на посѣване картофи, а най-вече за да опитамъ дали отърва, до 1890 г. Когато азъ заградихъ единъ увратъ особно за да го посѣя съ картофи, мѣстото бѣше съ черна прѣсть пѣсчялива и съ малко глина, които я правяхж донѣкадѣ дебеда земя. За 15 години ти е била постоянно посѣвана съ нчимикъ, тогава съ жито — седемъ сѣвдби отъ първото и осемъ отъ второто.

Мойтъ планъ съ единъ увратъ картофи бѣше да распрѣсна двадесетъ коля торъ, като пасѣдя картофитѣ въ дълбоки бразди съ 75 сантиметра отдѣлени, а семето 25 сант. расстояние въ брѣздата. Сѣмето обикновено е отъ по голѣмнички картофи, и даже голѣми и нарѣзани на голѣми парчета, миналата година на двѣ и съ отрѣзаната часть надолу. Слѣдъ като почнахж да пзпикватъ разтрошихъ прѣстьта около коренитѣ. Тѣ бѣхж прикопани и загърлени два пѣтя. Въ 1890 г. приехъ около 2500 оки; въ 1891 2100 оки; въ 1892 2400 оки." Работата и разноскитѣ за обработване единъ увратъ за картофи е сравнително малко, а приходѣтъ му е повече отколкото да ся посѣе съ жито, или нѣкоя си друга храна.

ХРИСТИАНСКИИ СВѢТЪ

Издава Методистната Епископална Миссия, Свищовъ.

ОТТОВОРНИКЪ: С. ТИХЧЕВЪ.

Свищовъ, Печатница "На дѣждѣ."